

Міністерство освіти та науки України
Одеський національний політехнічний університет
Херсонський політехнічний коледж

Презентація

на тему: “Методика детермінованого
факторного аналізу”

Виконала: студентка 361 групи
Мілова Юлія

Перевірила: викладач економічних дисциплін
Комліченко О.О.

Херсон 2014

План

1. Спосіб елімінування і його характеристика.
2. Спосіб абсолютних різниць і його характеристика.
3. Спосіб відносних різниць і його характеристика.

1. Спосіб елімінування і його характеристика

Елімінувати (грец. – усувати, виключати) – сутність полягає у тому, що абстрагуючись від взаємовпливу факторів послідовно вивчається вплив кожного фактора на результативний показник.

Спосіб елімінування (або ланцюгових підстановок) використовується у всіх типах факторних моделей, дозволяє дослідити вплив на результативний показник факторних показників шляхом заміни базисних величин факторних на їх фактичні значення.

Алгоритм:

1

Визначаємо факторну модель:

$$y_{\text{план.}} = A_{\text{план.}} + B_{\text{план.}} \text{ - Адитивна модель}$$

2

Визначаємо умовні значення результативного показника :

$$y_{\text{умов.1}} = A_{\text{факт.}} + B_{\text{план.}} \longrightarrow y_{\text{умов.2}} = A_{\text{факт.}} + B_{\text{факт.}}$$

3

Розраховуємо зміну результативного показника за рахунок зміни кожного з факторів:

$$\Delta y_A = y_{\text{умов.1}} - y_{\text{план.}} \longrightarrow \Delta y_B = y_{\text{умов.2}} - y_{\text{умов.1}}$$

4

Визначаємо загальну зміну результативного показника за рахунок кожного з факторів:

$$\Delta y_{\text{загал.}} = y_{\text{факт.}} - y_{\text{план.}} = \Delta y_A + \Delta y_B$$

2. Спосіб абсолютних різниць і його характеристика

Спосіб абсолютних різниць застосовується для визначення впливу факторів на результат в мультиплікативних і мультиплікативно-адитивних моделях.

За цим способом:

величина впливу факторів на результативний показник розраховується шляхом множення абсолютного приросту досліджуваного фактора на фактичне значення факторів, що стоять ліворуч та планові значення факторів, що стоять праворуч від нього.

Алгоритм:

1 Визначаємо факторну модель:

$$Y_{\text{план.}} = A_{\text{план.}} * B_{\text{план.}} * C_{\text{план.}} \text{ - Мультиплікативна модель}$$

2 Визначаємо абсолютні прирости факторних показників:

$$\Delta a = A_{\text{факт.}} - A_{\text{план.}}$$

$$\Delta b = B_{\text{факт.}} - B_{\text{план.}}$$

$$\Delta c = C_{\text{факт.}} - C_{\text{план.}}$$

3 Розраховуємо вплив кожного з факторів на результативний показник:

$$\Delta y_A = \Delta a * B_{\text{план.}} * C_{\text{план.}}$$

$$\Delta y_B = A_{\text{факт.}} * \Delta b * C_{\text{план.}}$$

$$\Delta y_C = A_{\text{факт.}} * B_{\text{факт.}} * \Delta c$$

4 Визначаємо загальну зміну результативного показника:

$$\Delta y_{\text{загал.}} = y_{\text{факт.}} - y_{\text{план.}} = \Delta y_A + \Delta y_B + \Delta y_C$$

3. Спосіб відносних різниць і його характеристика

Спосіб відносних різниць використовується для визначення впливу факторів на результативний показник в мультиплікативних та адитивно-мультиплікативних факторних моделях.

Алгоритм:

1 Визначаємо факторну модель:

$$U_{\text{план.}} = A_{\text{план.}} * B_{\text{план.}} * C_{\text{план.}} \quad \text{- Мультиплікативна модель}$$

2 Визначаємо відносні прирости факторних показників:

$$\Delta a_{\%} = \frac{A_{\text{факт.}} - A_{\text{план.}}}{A_{\text{план.}}} * 100$$

$$\Delta b_{\%} = \frac{B_{\text{факт.}} - B_{\text{план.}}}{B_{\text{план.}}} * 100$$

$$\Delta c_{\%} = \frac{C_{\text{факт.}} - C_{\text{план.}}}{C_{\text{план.}}} * 100$$

3

Розрахуємо вплив кожного з факторів на результативний показник:

щоб визначити вплив **першого фактору** на результативний показник, необхідно планову величину результативного показника помножити на відносний приріст першого фактора і добуток поділити на 100:

$$\Delta y_A = \frac{y_{\text{план.}} * \Delta a_{\%}}{100}$$

щоб визначити вплив **другого фактору** на результативний показник, необхідно до планового значення результативного показника додати його зміну за рахунок першого фактора, суму помножити на відносний приріст другого фактора і все це поділити на 100:

$$\Delta y_B = \frac{(y_{\text{план.}} + \Delta y_A) * \Delta b_{\%}}{100}$$

щоб визначити вплив **третього фактору** на результативний показник, необхідно до планового значення результативного показника додати його зміни за рахунок першого і другого факторів, суму помножити на відносний приріст третього фактора і все це поділити на 100:

$$\Delta y_C = \frac{(y_{\text{план.}} + \Delta y_A + \Delta y_B) * \Delta c_{\%}}{100}$$

4 Визначаємо загальну зміну результативного показника:

$$\Delta y_{\text{загал.}} = y_{\text{факт.}} - y_{\text{план.}} = \Delta y_A + \Delta y_B + \Delta y_C$$